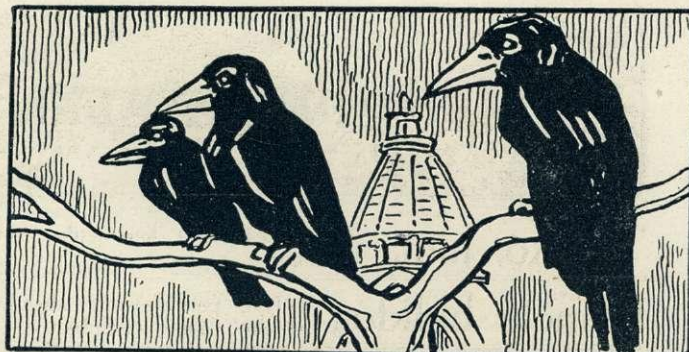

MI. UJSÁG AZ. ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST FŐVÁROS ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTJÉNEK KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1920.

VII. évfolyam. 3. szám.

Február 1.

KIADJA: BUDAPEST FŐVÁROS
ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTJE

Az állat- és növénykert igazgatóságának
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban
minden kedden, azontúl havonta legalább
kétszer. .... „A TERMÉSZET“ melléklapja

A téli hideg és a forró égövi állatok.

Általánosan azt hitték, hogy a forró égövi állatok egyáltalában nem tűrik a téli fagyos időjárást. Az öreg Hagenbeck, a modern állatkertek atyamestere, már a múlt század 60-as évében egyik londoni utazása alkalmával azt tapasztalta, hogy Day állatseregletében az egyik nagy csimpansz a tél közepén a szabadban hancurozott és a hóban hempergett. Amikor már a hideget megelévelte, akkor bódéjába vonult vissza és a meleg kályha sarkában meghűzódott. Később utazásai közben hasonló tapasztalatokra jutott. Így azt látta, hogy Münsterben Landois majomházának lakói télen is kijártak a szabadlevegőre, a ház belsejében a hőmérséklet 10—15° R. között ingadozott és a majmok, bár a külső levegő —20° R-re is sülyedt, mégis kijártak a szabadba. Hagenbecket ezek a tapasztalatok gondolkodóba ejtették; vajjon előnyös-e ezeknek az állatoknak egészségére, ha őket kényük-kedvükre kiteszik a lényeges hőmérsékleti különbségeknek. Egy alkalommal Indiából származó daruját Hagenbeck távollétében a téli időjárás beálltával is szabadon hagyták s a daru anélkül, hogy védelmül szolgáló férőhelyét felkereste volna, hóban, fagyban, esőben vagy jégesőben mindvégig jó egészségben sokáig élt. A 70-es években igen kemény tél köszöntött be. Hagenbeck zsiráf istállójában az erős fűtés ellenére a hőmérő higanyszála nem emelkedett túl 4° R-on. A zsiráfok nem szenvedtek az alacsony hőmérséklet miatt, csupán azt tapasztalta, hogy a forró

övi állatok testén téli szőrzet nőtt ki, úgy, hogy a télen kinőtt szőrszálak a nyári szőrözethez viszonyítva másfélszer hosszabbak voltak. Mindezek a tapasztalatok arra vezették az öreg Hagenbecket, hogy akklimatizáló kísérleteit ily irányban folytassa és kellő célirányosság mellett el is érte, hogy az állatkertjében a struccok, kazuárok, kenguruk, tigrisek, oroszánok, antilopok stb. a téli fagyos időjárásban kinn a szabadban levegőztek. Állatkertünkben is megkíséreltük a forró égövi állatoknak a hideg időjáráshoz való edzését, de az eredmény nem fedi teljesen Hagenbeck nézetét, melynek bírálatára más alkalommal fogunk bővebben kitérni. R. E.

HIREK

***

Az állatkert téli szezonja. A jobb napokon, amikor az időjárás sem volt ily szeszélyes, a meleg iskolából és családi fészkekből kiszabadult gyermekcsereg a városliget havas utain az állatkertbe tartott, hol vígan folyt a korszolyázás, ródlizás és szánkózás. Ez idén ez többé-kevésbé elmaradt. Az állatkert igazgatósága mintegy előre sejtve, a nagyon költséges ródlipálya felállításától elállott, mely minden esetre lényeges megtakarítást jelent az állatkert költségvetésében. A korszolyapálya azonban készen várta az állandó fagyos időjárást, ami azonban a nagy fűtőanyaghiányra való tekintettel hála Istennek nem következett be. Mindennek ellenére nem kihalt az állatkert, mert a vidékről felutazók mind felkeresik állatkertünket.

Szárnyaskolera. Az állatkerti madárállományban a legveszedelmesebb betegség a szárnyaskolera. Régebben, míg a megfelelő óvintézkedéseket nem tartották be és hatásos ójtóanyag nem állott rendelkezésre, amikor

valamelyik állatkertben a szárnyaskolera fellépett, nem egyszer az egész madárállomány esett áldozatul a pusztító betegségnek. Állatkertünkben ismételtelen jelentkezett egy-egy esetben a szárnyaskolera, de az idejében betartott elfojtóintézkedések és védőoltások a járványt fészkében kiirtották. Legutóbb is egy ibisz pusztult el szárnyaskoleraiban. A betegség megállapítása után az ibiszek és a velük együtt tartott gémekek beoltották, mire a betegség teljesen megszünt. Ebből is látható, hogy az állatkert vezetősége mindent megtesz a tudomány mai álláspontja szerint, hogy Budapest közönségének kedvenc állatait minden látható és láthatatlan ellenségétől megvédje.

Kóbor macska az állatkertben. A szűkös viszonyok miatt úglátszik, a házi macskákat sem tartják el kellő eleséggel a budapesti macskatulajdonosok. Az éhező macskák így elkóborolnak és ellátogatnak oly helyre, ahol még kielégíthetik éhségüket. Az utóbbi időben arra a szomorú tapasztalatra jutott az állatkert igazgatósága, hogy a környékbeli kóbor macskák ellátogatnak az állatkertbe, mint hivatlan vendégek és a vízi szárnyas állományban kárt tesznek. A megfelelő óvintézkedéseket már megtette a vezetőség, hogy ezek a ragadozókká lett háziállatok ártalmatlanokká legyenek. Eddig négy darab vízi szárnyas esett áldozatul. A jövőben az éber figyelem mellett kizárható, hogy hasonló károsodás bekövetkezzék.

Fűtőanyaghiány. A melegebb földrészekről származó állatok sínylik meg legjobban a fűtőanyaghiányt. Az igazgatóság a parancsoló takarékoság szemeltartása mellett mindent elkövet, hogy az érzékenyebb állatok helyiségei megfelelően temperáltak legyenek, mégis előfordul, hogy a fűtőanyag minőségének változása szerint a helyiségek hőmérséklete sem lehet mindig egyenletes. A szeszélyes időjárásváltozásnak és fűtőanyaghiánynak egy áldozata is volt január havában. Pasa oroszlan meghűlt és hurutus tüdőgyulladás következtében elhullott.

A kiadásért felelős: RAITSITS EMIL